

ZAKONSKA PODLAGA

Arbitraža naj bi v skladu z novim Zakonom o arbitraži sporne zadeve reševala hitreje in ceneje. Ustanovljeno je društvo ARBIT, ki trenutno ustanavlja centre in preverja možnosti izvajanja arbitraže v različnih panogah. Celoten arbitražni postopek je dodelan, jasen, zakonsko pokrit in sprejet v najvišjih inštitucijah, vključno z Ministrstvom za pravosodje.

Rudarstvo je specifična gospodarska dejavnost, ki obsega pridobivanje mineralnih surovin pod zemeljsko in na zemeljski površini, vključno z raziskavami območij in črpanjem plina, nafte in termo mineralnih voda, gradnjo podzemnih rudarskih objektov za namene pridobivanja mineralnih surovin, skladiščenja plinov in v druge namene, vključuje pa tudi gradnjo podzemnih objektov za prometno infrastrukturo (predori, jaški, komore, itd.), podzemne hidrotehnične objekte, razna skladišča, zaklonišča in podobno.

Seveda prihaja pri omenjeni dejavnosti, pogosto tudi do sporov med naročniki del in izvajalci glede spoštovanja pogodbenih določil v zvezi z količino opravljenih del, prekoračitvami cen, kvalitete opravljenih del, doseganju terminskih rokov, odgovornosti pri morebitnih nesrečah in podobno. Vse omenjene spore so do sedaj reševala sodišča v skladu z veljavno zakonodajo s pomočjo pooblaščenih izvedencev v različnih predvsem pa v preveč dolgih rokih.

VKLJUČEVANJE V RUDARSTVO

V ta namen naj bi se tudi za področje rudarstva, geotehnologije in geologije ustanovil arbitražni center, ki naj bi ga vodila skupina strokovnjakov s področja navedenih panog, ki imajo dolgoletne izkušnje tako na strokovnem kot na vodstvenem področju, poznajo zakonodajo, probleme stroke, znano svetovati in usmerjati težave udeležencev k rešitvi. Za zahtevnejša vprašanja se v okviru centra lahko oblikuje komisija (arbitražni senat), ki izpelje arbitražni postopek. Arbitražni center bi poleg strokovnjakov s področja rudarstva združeval tudi pravnike, ekonomiste in druge strokovnjake, ki bi sodelovali v arbitražnih postopkih, pri pripravi ustrezne zakonodaje, izvajali potrebna predava, usposabljanja in podobno. Po končanem arbitražnem postopku je odločitev dokončna, ki je ni mogoče izpodbijati niti na sodišču, lahko pa se sodišče vključi v izvršbo v primeru nespoštovanja odločitve arbitraže katere od strank.

PRISTOP K ARBITRAŽI

K arbitraži pristopimo že med podpisom poslovne pogodbe med strankama, v kateri v členih, ki urejajo pravne pravice in reševanje sporov med strankami, predvidimo najprej možnost arbitraže oziroma mediacije in šele nato reševanje spora pred sodiščem. Stranki v sporu sami izbereta mediatorje – arbitre in aktivno sodelujeta v reševanju situacije. Arbitraža je predvsem namenjena reševanju sporov, ki izhajajo iz strokovnih del, tehnologije, nesreč, izvedbe postopkov, ugotavljanja objektivnih zamud pri nedoseganju terminskih rokov in podobno.

Arbitraža se v glavnem naj ne bi ukvarjala z goljufijami, kaznivimi dejanji, neplačevanjem nespornih računov in dejanji, ki že po svoji naravi sodijo samo na sodišče. Ima vlogo častnega razsodišča, ki ga spoštujeta obe strani, seveda pa je odločitev arbitražnega postopka treba izvršiti. V sami stroki je veliko možnosti za reševanje sporov z arbitražo, za kar pa je potrebna kot je že omenjeno, visoka poslovna kultura, sposobnost komunikacije, upoštevanje predlogov tretjega-arbitra in izvajanje sprejetih odločitev.

Seveda tudi arbitražni postopek ni zastoj, zato je potrebna vključitev v društvo, pri čemer si s članarino in nadomestili za izvedbo postopka zagotovimo pravočasno arbitražo, če in kadar bo potrebna.

ZAKLJUČEK

Arbitraža je že danes zastavljena strokovno, saj so k reševanju sporov z arbitražo povabljeni resnično izkušeni, neodvisni, strokovni, torej tudi ugledni strokovnjaki naše stroke. Spori se bodo reševali hitreje ter za sprte stranke ceneje kar je še posebno važno danes, ko je čas denar. Tudi porušena razmerja in izgubljeno zaupanje med sprtimi poslovnimi partnerji oziroma strankami, se da ustrezno hitro rešiti v dobrobit vseh.

Vse podrobnosti in predlog kadrovske liste arbitrov lahko najdete na spletni strani društva ARBIT. Vse ki želijo pri tem aktivno sodelovati kot arbitri ali kot koristniki arbitraže, vabimo k sodelovanju.

VIRI IN LITERATURA

1. Kramar, I.: *Pravilnik o arbitražnem postopku*; društvo ARBIT, Kranj, 2008;
2. Kramar, I.: *Statut društva ARBIT*; društvo ARBIT, Kranj, 2008; arbit@siol.net
3. Uradni list RS, št. 45/2007 z dne 9.5.2008; *Ukaz o razglasitvi Zakona o arbitraži (ZArbit)*, Ljubljana, 2008.